

**ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ
ДІЯЛЬНІСТЮ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ В УМОВАХ COVID-19
НА ПРИКЛАДІ КОМУНАЛЬНОГО НЕКОМЕРЦІЙНОГО
ПІДПРИЄМСТВА «МІСЬКА ДИТЯЧА ПОЛІКЛІНІКА № 1»
ХАРКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ**

*Косяк А. П., канд. екон. наук, доцент, Манчукова О. Ю., бакалавр,
Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова м. Харків*

Впродовж останніх років Україна впевнено рухається шляхом глибоких реформ, але важливою в країні в умовах всесвітньої епідемії Covid-19 та економічної кризи залишається пошук суб'єктами господарювання можливостей залучення вітчизняних та іноземних інвестицій. Слід зазначити, що на даний момент первинна ланка медичної допомоги відіграє важливу роль у боротьбі з пандемією. Зокрема, програма медичних гарантій на рівні вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги запроцьована з 01 квітня 2020 р. [1].

На сьогодні в Україні до основних завдань сучасних систем охорони здоров'я віднесено покращення стану здоров'я громадян на основі забезпечення справедливості та фінансовий захист населення шляхом прозорого фінансування. Сутність заходів щодо реформування та проведення змін інфраструктури системи охорони здоров'я полягає у створенні умов фінансово-економічної та фізичної доступності медичної допомоги необхідної якості для громадян.

В рамках проекту Європейського союзу «Сприяння реформі вторинної медичної допомоги в Україні» усі заходи досягаються на основі раціонального використання державними і місцевими органами влади податків.

Комунальні некомерційні підприємства, які надають вторинну (спеціалізовано) медичну допомогу, розпочали свою роботу за договорами з Національною службою здоров'я України (НСЗУ).

Комунальне некомерційне підприємство «Міська дитяча поліклініка № 1» Харківської міської ради створено рішенням 19 сесії Харківської міської ради 7 скликання від 18 квітня 2018 року за № 1072/18 «Про припинення комунальних закладів охорони здоров'я міста Харкова шляхом реорганізації (перетворення) в комунальні некомерційні підприємства Харківської міської ради».

КНП «МДП № 1» ХМР підпорядковано та підзвітне Департаменту охорони здоров'я Харківської міської ради, діє на підставі Статуту, є некомерційним, неприбутковим унітарним комунальним підприємством, що утримується за рахунок бюджету м. Харкова, кошти якого є джерелом доходів підприємства. Власником майна є територіальна громада м. Харкова в особі ХМР.

Основний вид діяльності за КВЕД: 86.21 «Загальна медична практика», інші види діяльності: 86.10 «Діяльність лікарняних закладів»; 86.22 «Спеціалізована медична практика»; 86.90 «Інша діяльність у сфері охорони

здоров'я»; 68.20 «Надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна». За основним видом діяльності 86.21 «Загальна медична практика» станом на 01.10.2018 року було зареєстровано 13545 декларацій, а станом на 01.01.2019 р. – 16075 декларацій, на 01.01.2020 р. – 18179, на 01.10.2020 р. – 19042 декларацій. В даний час під наглядом «Міської дитячої поліклініки № 1» знаходиться близько 20000 дітей.

Медичною допомогою, медичними та медико-соціальними послугами може безпосередньо користуватися дитяче населення Слобідського району м. Харкова, інші маленькі громадяни – за особистими заявами батьків і направленням інших лікувальних закладів згідно чинного законодавства України. У поліклініці працюють «Школа здорового дитячого харчування» та «Школа імунізації». Комунальне некомерційне підприємство є базою кафедри поліклінічної педіатрії Харківської медичної академії післядипломної освіти.

До структури комунального некомерційного підприємства входять: адміністративно-господарський підрозділ; центр надання первинної медичної допомоги зі своїми структурними підрозділами (амбулаторії, медичні кабінети, денні стаціонари); консультативно-діагностичний центр зі своїми структурними підрозділами і допоміжними службами та інші підрозділи.

Джерелами фінансування є кошти місцевого бюджету, а також кошти, одержані в якості благодійної, гуманітарної та спонсорської допомоги від юридичних і фізичних осіб; надходження від оренди майна; інші джерела фінансування, що не суперечать чинному законодавству України.

Доходи використовуються виключно для фінансування видатків на його утримання, реалізації мети, цілей, завдань та напрямків діяльності.

З метою дотримання єдиної методики відображення господарських операцій та забезпечення своєчасного надання інформації користувачам фінансової звітності бухгалтерський облік на підприємстві ведеться відповідно до чинного законодавства в Україні, а саме згідно із Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [2].

Фінансова та бюджетна звітність комунального некомерційного підприємства складається та подається відповідно до наказів Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку складання бюджетної звітності роз порядниками та одержувачами бюджетних коштів, звітності фондами загальнообов'язкового державного соціального і пенсійного страхування» [3; 4].

Перш за все проведемо аналіз показників надходження та використання коштів загального фонду по КНП «МДП № 1» ХМР за 2018 – 2020 рр. Але слід відмітити, що відповідно до коду та назви програмної класифікації видатків та кредитування місцевих бюджетів розрізняємо КПКВ 0712080 – «Амбулаторно-поліклінічна допомога населення, крім первинної медичної допомоги» та КПКВ 0712113 – «Первинна медична допомога населенню, що надається амбулаторно-поліклінічними закладами (відділеннями)».

Розглядаючи дані «Звіту про надходження та використання коштів загального фонду» (Ф. № 2м) [5] за аналізуємий період, за 2018 рік по КПКВ 0712080, що приведені в аналітичній табл. 1 видно, що було затверджено

коштів на суму 3554,5 тис. грн, надійшло коштів 3269,2 тис. грн, фактичні видатки склали 3269,2 тис. грн. Слід відмітити, всі кошти загального фонду у 2018 році були направлені на статтю субсидії та поточні трансферти.

Таблиця 1 – Показники загального фонду КНП «МДП № 1» ХМР по КПКВ 0712080 за 2018 – 2020 рр.

Показники	2018 рік		2019 рік		2020 рік		Відхилення 2020/2018 рр.	
	Затв. кошторис	Касові видатки	Затв. кошторис	Касові видатки	Затв. кошторис	Касові видатки	Затв. кошторис	Касові видатки
Амбулаторно-поліклінічна допомога населення, крім первинної медичної допомоги, тис.грн	3554,5	3269,2	7581,6	7415,7	2842,2	2839,1	-712,3	-430,1

За 2019 рік по КПКВ 0712080 затверджено коштів на суму 7581,6 тис. грн, надійшло коштів 7415,7 тис. грн, фактичні видатки склали 7415,7 тис. грн. Також за результатами аналізу статей були отримані доходи від місцевого бюджету (медична субвенція) у сумі 6141,1 тис. грн, доходи від місцевого бюджету (дотація) – 496,2 тис. грн.

За 2020 рік по КПКВ 0712080 затверджено коштів на суму 2842,2 тис. грн, надійшло коштів 2839,1 тис. грн, фактичні видатки склали 2839,1 тис. грн. Із аналізу статей фінансового плану за 2020 рік видно, що отримано доходи від місцевого бюджету (медична субвенція) у сумі 1288,7 тис. грн, від місцевого бюджету (кошти інших субвенції з державного бюджету) – 484,2 тис. грн, від місцевого бюджету (дотація) – 165,1 тис. грн.

За вище приведеними даними кошторис по КПКВ 0712080 у 2019 році зріс в порівнянні з 2018 роком на 4027,1 тис. грн, а в 2019 році має тенденцію зменшення на 4739,4 тис. грн.

Дослідивши кошторис загального фонду по КПКВ 0712080 – «Амбулаторно-поліклінічна допомога населення, крім первинної медичної допомоги», слід зазначити, що у 2020 році не увійшли статті такі, як витрати на оплату праці, нарахування на оплату праці, оплата комунальних послуг і електроенергії, які займають найбільшу долю (частину) кошторису загального фонду.

З приведених показників загального фонду по КПКВ 0712113 – «Первинна медична допомога населенню, що надається амбулаторно-поліклінічними закладами (відділеннями)», табл. 2 надходження та використання коштів загального фонду по КПКВ 0712113 затверджено коштів у 2018 році 1908,0 тис. грн, надійшло – 1861,9 тис. грн, фактичні видатки – 1861,9 тис. грн, всі кошти в повному обсязі були направлені на статтю субсидії та поточні трансферти підприємства.

За даними 2019 року затверджений кошторис складає 1716,3 тис. грн, надійшло коштів – 1715,7 тис. грн, фактичні видатки склали 1715,7 тис. грн, виявлено незначні розбіжності між затвердженим кошторисом та фактичними видатками.

Таблиця 2 – Показники загального фонду КНП «МДП № 1» ХМР по КПКВ 0712113 за 2018 – 2020 рр.

Показники	2018 рік		2019 рік		2020 рік		Відхилення 2020/2018 рр.	
	Затв. кошторис	Касові видатки	Затв. кошторис	Касові видатки	Затв. кошторис	Касові видатки	Затв. кошторис	Касові видатки
Первинна медична допомога населенню, що надається амбулаторно-поліклінічними закладами (відділеннями), тис. грн.	1908,0	1861,9	1716,3	1715,7	1824,0	1823,8	-84,0	-38,1

Також були отримані доходи в 2019 році від надання в оренду нерухомого майна у сумі 56,9 тис. грн та від Національної служби здоров'я України (НСЗУ) – 17830,3 тис. грн. Усього затверджено кошторис у 2020 році на суму 1824,0 тис. грн, надійшло коштів на суму 1823,8 тис. грн, касові видатки – 1823,8 тис. грн. Отримано кошти від місцевого бюджету у сумі 1754,1 тис. грн, також отримано доходи від надання в оренду нерухомого майна – 68,5 тис. грн та від НСЗУ – 22995,1 тис. грн.

Виходячи з наведених вище даних по загальному фонду КНП «МДП № 1» ХМР по КПКВ 0712080 – «Амбулаторно-поліклінічна допомога населення, крім первинної медичної допомоги» та по КПКВ 0712113 – «Первинна медична допомога населенню, що надається амбулаторно-поліклінічними закладами (відділеннями)», також значні грошові кошти надійшли від виконавчої влади НСЗУ. Зокрема, у 2019 році отримано 17830,3 тис. грн та витрачено на: матеріали та інвентар 879,2 тис. грн (у т.ч. на погашення кредиторської заборгованості – 10,6 тис. грн); медикаменти і перев'язувальні матеріали 815,2 тис. грн; продукти харчування (дитяча молочна кухня) 515,0 тис. грн; оплату послуг (крім комунальних) 940,1 тис. грн (у т.ч. на погашення кредиторської заборгованості 80,8 тис. грн); оплату водопостачання 19,7 тис. грн (у тому числі погашення кредиторської заборгованості 2,8 тис. грн); оплату водовідведення 12,5 тис. грн (у т.ч. погашення кредиторської заборгованості 1,5 тис. грн), оплату теплопостачання – 992,7 тис. грн та інші.

У 2020 році комунальне некомерційне підприємство отримано від НСЗУ грошові кошти у сумі 22995,1 тис. грн, які були витрачені на передплату видань електронного журналу «Головбух: Медицина», періодичних видань у паперовій

та електронній формі, через веб-сайти (Інтернет), у вигляді CD (DVD) дисків, а також на придбання основних засобів, медичного обладнання, запасів, придбання нової комп'ютерної програми для роботи відділу бухгалтерії, цільове фінансування та інше.

Слід зазначити, що грошові кошти, які надійшли на рахунок комунального некомерційного підприємства з інших джерел фінансування і не використанні протягом календарного року, залишаються у розпорядженні міської дитячої поліклініки, вилученню у бюджет не підлягають і використовуються у наступному році.

Таким чином, за результатами проведеного дослідження можна стверджувати, що галузь вторинної медичної допомоги поглинає велику частину державного бюджету, який виділяється на систему охорони здоров'я та утримання персоналу. Планування і затвердження ефективної сучасної системи охорони здоров'я має здійснюватися із урахуванням національної специфіки, а також базуватися на передовий світовий досвід.

Список використаних джерел:

1. Медична реформа. Урядовий портал [Електронний ресурс] // – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/reformi/rozvitok-lyudskogo-kapitalu/reforma-sistemi-ohoroni-zdorovya>
2. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 996-XIV від 16.07.1999 р. (поточна редакція – Редакція від 01.07.2021 р.). [Електронний ресурс] // – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>
3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва». Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 24.01.2011 № 25 (поточна редакція – Редакція від 24.01.2011). [Електронний ресурс] // – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0189-11#Text>
4. Порядок складання бюджетної звітності розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів, звітності фондами загальнообов'язкового державного соціального і пенсійного страхування. Затверджено наказ Міністерства фінансів України № 44 від 24.01.2012 (поточна редакція – Редакція від 29.01.2021). [Електронний ресурс] // – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0196-12#Text>
5. Звіт про надходження та використання коштів загального фонду (форма № 2м) КНП «МДП № 1» ХМР за 2018 – 2020 рр.

МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ДОРОЖНЬО- БУДІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ

*Коханова О. Ф., викладач економічних дисциплін II категорії,
Бондаренко С. М., викладач економічних дисциплін вищої категорії,
Харківський державний автомобільно – дорожній коледж, м.Харків*

В умовах посилення загальнополітичної та економічної нестабільності зовнішнього середовища, радикальних змін політичного режиму і системи цінностей, в умовах пандемії Covid - 19 питання оперативності виявлення впливу зовнішніх чинників на результати фінансово-економічної і виробничої